

**UCHWAŁA NR VII/54/2019
RADY GMINY DĘBNICA KASZUBSKA**

z dnia 24 kwietnia 2019 r.

**w sprawie uchwalenia "Programu Wspierania Rodziny w Gminie Dębica Kaszubska
na lata 2019-2021"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506), art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998, z późn. zm.) **uchwała się, co następuje:**

§ 1. Uchwała się "Program Wspierania Rodziny w Gminie Dębica Kaszubska na lata 2019-2021", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dębica Kaszubska.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Krzysztof Badowski

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE DĘBNICA KASZUBSKA NA LATA 2019-2021

I. WSTĘP

Rodzina to mała grupa społeczna szczególnego rodzaju, charakteryzująca się silnymi więzami emocjonalnymi i formalnymi istniejącymi pomiędzy jej członkami. Opiera się ona na dwóch rodzajach więzi w małżeństwie i pokrewieństwie. Mówimy o niej również jak o grupie pierwotnej, ponieważ należymy do niej od momentu narodzin aż do śmierci, bez względu na to czy tego chcemy czy nie. Rodzina jest także grupą formalną mającą określoną prawnie strukturę, cele i normy w ramach, których funkcjonuje w społeczeństwie.

Rodzina kształtuje ludzkie postawy i nadaje sens egzystencji człowieka. Z domu wynosi się własne przyzwyczajenia, nawyki, zachowania i etyczne odniesienia. Osłabienie rodziny zarówno w sferze materialno-bytowej, jaki w sferze więzi rodzinnych wymaga podjęcia stosownych kroków ze strony państwa. Wszelkie działania podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny powinny być spójne i zgodne z potrzebami osób. W związku z tym Gmina od lat prowadzi działania pomocowe dla rodzin z dysfunkcjami. Rosnące zagrożenia wywierają jednak potrzebę tworzenia programu wspierania rodziny, która to stanowi „podstawowe środowisko życia i wychowania młodego pokolenia”.

Jedną z najważniejszych funkcji rodziny jest zapewnienie biologicznej ciągłości społeczeństwa. Rodzina jest jedyną grupą społecznie i religijnie uznaną za uprawnioną do powoływania nowego życia. Oczywiście przyjście na świat dziecka poza rodziną także ma miejsce, ale większość systemów kulturowych i społeczeństw uważa to za niedopuszczalne, często nawet przestępstwo, poważne naruszenie norm moralnych.

Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje.

W myśl ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998, z późn. zm.) jednostki samorządu terytorialnego realizują obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

II. DIAGNOZA

Lp.	Wskaźnik	2016	2017	2018
1.	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	720	693	680
2.	Liczba dzieci korzystających z Rządowego Programu pomoc państwa w zakresie dożywiania	480	472	461
3.	Liczba udzielonych stypendiów szkolnych charakterze socjalnym	379	328	466
4.	Liczba udzielonych zasiłków szkolnych	3	6	7
5.	Liczba dzieci biorących udział w koloniach finansowanych przez Kuratorium Oświaty w Gdańsku	7	7	7
6.	Liczba dzieci biorących udział w koloniach programem profilaktycznym z rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu	55	56	51
7.	Liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi objętymi pracą socjalną	191	201	167
8.	Liczba rodzin, które skorzystały ze specjalistycznego poradnictwa	83	100	62
9.	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny	26	29	28
10.	Liczba „Niebieskich kart”	16	33	32
11.	Liczba grup wsparcia działających na terenie gminy	0	0	0
12.	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	40	34	34
13.	Liczba rodzin wspierających	0	0	0
14.	Liczba placówek wsparcia dziennego	0	0	0

III. ZASOBY

1. Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej (OPS);
- 2) Posterunek Policji w Dębnicy Kaszubskiej;
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dębnicy Kaszubskiej (GKRPA);
- 4) Gminny Ośrodek Kultury w Dębnicy Kaszubskiej;
- 5) Urząd Gminy w Dębnicy Kaszubskiej;
- 6) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna;
- 7) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Dębnicy Kaszubskiej;
- 8) Zespół Szkół w Gogolewie;
- 9) Zespół Szkół w Motarzynie;
- 10) Szkoła w Niepogłędziu;
- 11) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku (PCPR);
- 12) Sąd Rejonowy w Słupsku;
- 13) Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku (PUP).

IV. ODBIORCY I ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami programu są:

- 1) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
- 2) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin;
- 3) Rodziny których dzieci przebywają w pieczy zastępczej oraz rodziny, w których na świat przyjdzie lub przyszło dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną

chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Adresatami programu są w szczególności następujące rodziny i dzieci:

- 1) Rodziny niezaradne życiowo. Programem mogą zostać objęte rodziny, które nie posiadają zdolności wychowawczych i popełniają błędy wychowawcze. W takiej rodzinie brak jest stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa. Najczęściej problemy w takich rodzinach wynikają z niskiego poziomu kwalifikacji wychowawczych, czy też nieprawidłowego wydatkowania środków finansowych.
- 2) Rodziny z problemem uzależnienia (alkohol, narkotyki) co przyczynia się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspakajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi m.in do niepowodzeń szkolnych oraz do izolacji społecznej.
- 3) Dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym które mają na ogół problemy w sferze emocjonalnej. Ich zaburzenia nie pozwalają na prawidłowe funkcjonowanie. W taki sposób dziecko z głębokim deficytem emocjonalnym nie wykształtuje odpowiedniej hierarchii wartości. Na niedostosowanie społeczne dzieci duży wpływ ma środowisko pierwotne, którym jest rodzina oraz rozwój cywilizacji i technologii, a także środowisko rówieśnicze.
- 4) Rodziny dotknięte przemocą, bez względu na status społeczny i materialny, poziom wykształcenia i wykonywany zawód.

V. CELE

1. **Cel główny:** Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

2. **Cele szczegółowe:**

- 1) Wsparcie materialne rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością;
- 2) Wspieranie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, rodzin dysfunkcyjnych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach;
- 3) Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

VI. ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU

Cel szczegółowy I:

Wsparcie materialne rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością.

ZADANIA	REALIZATORZY, PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI 2019 – 2021
Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom z dziećmi	OPS, Urząd Gminy	2019 - 2021
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	OPS, Szkoły	2019 - 2021
Prowadzenie działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych	OPS, GKRPA, Policja	2019 - 2021
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin w posiłku w szkole i przedszkolu	OPS, Szkoły	2019 - 2021
Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki	OPS, Szkoły, Urząd Gminy	2019 - 2021
Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych	OPS, Urząd Gminy	2019 - 2021
Współorganizowanie wypoczynku dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin	OPS, GOK, Szkoły	2019 - 2021
Organizacja wypoczynku letniego w formie kolonii z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu	OPS, GKRPA, Szkoły, GOK	2019 - 2021

Współpraca z instytucjami i organizacjami spoza terenu gminy zajmującymi się pomocą rodzinie	OPS, GKRPA, Policja, Szkoły, PCPR, PUP, organizacje Pozarządowe, Sąd Rejonowy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.	2019 - 2021

Cel szczegółowy II:

Wspieranie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, rodzin dysfunkcyjnych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach.

ZADANIA	REALIZATORZY, PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI 2019 – 2021
Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo-wychowawczym polegająca m.in. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym	OPS, Szkoły, Policja	2019 - 2021
Rozbudowa sieci poradnictwa rodzinnego oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i od innych środków psychoaktywnych	OPS, GKRPA, Szkoły	2019 - 2021
Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązywanie problem przemocy w rodzinie	OPS, GKRPA, Szkoły, Policja, Zespół Interdyscyplinarny	2019 - 2021
Udział pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną	OPS	2019 - 2021
Zapewnienie rodzinom z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pomocy asystenta rodziny	OPS	2019 - 2021
Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez rozwój placówek wsparcia dziennego oraz poprzez sport, rekreację i kulturę	GOK, Szkoły	2019 - 2021
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży	OPS, Policja, GOK, Szkoły, GKRPA	2019 - 2021
Współpraca z podmiotami pracującymi na rzecz rodziny spoza terenu gminy w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny	OPS, GKRPA, Policja, Szkoły, PCPR, PUP, poradni Psychologiczno-Pedagogiczna.	2019 - 2021

Cel szczegółowy III:

Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Zadanie	Realizatorzy I partnerzy	Planowany termin realizacji
Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych	OPS, Szkoły	2019 - 2021
Wspieranie dzieci z rodzin nie posiadających możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień.	OPS, Urząd Gminy, Szkoły	2019 - 2021
Promowanie aktywności młodego pokolenia poprzez wspieranie idei wolontariatu oraz inicjowanie programów wyłaniania liderów młodzieżowych	OPS, Szkoły, GOK	2019 - 2021

w różnych sferach życia publicznego		
Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych	Szkoły, GOK	2019 - 2021
Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży	OPS, Szkoły	2019 - 2021

VII. EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych pozyskanych przez OPS, GKRPA, Policję, Szkoły, PCPR.

Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów:

- 1) Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej;
- 2) Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 3) Liczba dzieci korzystających z Rządowego Programu pomoc państwa w zakresie dożywiania;
- 4) Liczba dzieci korzystających z Rządowego programu pomocy uczniom "Wyprawka Szkolna";
- 5) Liczba udzielonych stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym;
- 6) Liczba udzielonych zasiłków szkolnych;
- 7) Liczba dzieci biorących udział w koloniach finansowanych przez Kuratorium Oświaty w Gdańsku;
- 8) Liczba dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu, biorących udział w koloniach z programem profilaktycznym;
- 9) Liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi objętymi pracą socjalną;
- 10) Liczba rodzin, które skorzystały ze specjalistycznego poradnictwa;
- 11) Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny;
- 12) Liczba osób, które uczestniczyły w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie.

VIII. SPOSÓB KONTROLI REALIZACJI PROGRAMU

W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt Gminy przedstawia Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

IX. PODSUMOWANIE:

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Dębica Kaszubska na lata 2019 - 2021 zakłada:

- 1) Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny;
- 2) Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny;
- 3) Ukierunkowanie do stworzenia możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoim problemem;
- 4) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych, celem zapobiegania w powstawaniu sytuacji kryzysowych;
- 5) Poprawę i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny;
- 6) Współpracę między instytucjami.

Uzasadnienie

Stosownie do przepisu art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu i rodziny systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Poprzedni program obowiązywał w latach 2016 – 2018.

"Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021" uwzględnia lokalne uwarunkowania i nakreśla kierunki działań w trzyletniej perspektywie. Celem programu jest tworzenie i doskonalenie systemu wspierania rodzin mających trudności w samodzielnym wypełnianiu funkcji wobec dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii związanych z opieką, wychowaniem i ich ochroną przed następstwami kryzysu.

Mając powyższe na uwadze, podjęcie niniejszej uchwały jest konieczne i uzasadnione.